

S. Şimal Çakmak
Dr. Doğan Kökdemir
PSK 407
31 Mart 2010

Ölümün Sonu

KRAL

Söyleyin bana okumuşlar!

Neden korkuyorum bu kadar çok?

Ölümden korkmamanın bir yolu var mı?

Yoksa ölüm beni yanına alana kadar bu azap her ayrı gün yaşanmak zorunda mıdır?

ŞİMAL

Korkulacak bir şey yoktur aslında Kral'ım.

Ölüm bizi her an takip etse bile adım adım.

Bir gün olacak pes edecek belki bu kalıp,

Ama içinizdeki o tılsım uçup gidecek en narin rüzgârlara takılıp.

FİLOZOF

Ne saçmalamaktasın sen öyle Ey küçük insan!

Bilmez misin beden ve zihnin birleşimidir tek bir insan.

İstesen de ayırt edemezdin kendini şuncacık tahttan

Eğer olmasaydı o en değerli parçan.

Ama o değerli parçanda ölecek bir gün,

Pes ettiğinde o görünen yüzün!

ŞİMAL

Filozofsun, büyüğümsün bir şey diyemem sana,

Ama söylediklerinin hepsi anlamsızdır bana!

O en değerli parça ruhtur insanda

Ama gel gör ki köpekte de vardır bir parça.

O zaman söyle bana Ey Filozof

Nedir bende olup ta köpek de olmayan püf nokta?

FİLOZOF

Zihnin işte anlasana!

O yönlendiriyor seni sabahtan akşama!

Ama pek fark yoktur aslında,

Artık her şey insanlaştırılıyor baksana!

ŞİMAL

İnsanlaştırılsın büyük insan ne fayda?

Var mıdır insan gibi hissiyatlı bir başka canlı daha?

KRAL

Ey okumuşlar saptırmayalım konumuzu böyle tartışmalarla!

Evela cevap bulun ölüme olan korkuya?

FİLOZOF

Ölüm hiçtir Kral'ım, hiç var olmayan bir anlamsızlık.

Beden denen fani kalıp işlevini bitirince bu dünyada,

Gerisi hep boş hep saçmalık.

Zihin dediğin de içindedir bedenin,

Beden öldüğünde ölür gider her bir yanın.

Anne karnına düşmeden önceki bir bebek misali

Kaybolursun sende hiçliğin içinde bir boşluk misali.

KRAL

Senin demene bakılacak olursa Yüce Filozof,

Kafaya takılacak bir şey yoktur off off off.

O zaman ben bebekliğimden hatırlamıyorsam bir şey,

Hatırlamam öldüğüm ana dair en ufak bir şey.

Ama ben ki bu ülkenin Kralıyım ve en dâhisi,

Ben hiçliğe kavuşurken kalmayacak mı benim hayatımın bir esprisi?

ŞİMAL

Kalacak Kral'ım hem de en önemli olanı.

Ruhunuz ölmeyecek asla, ölse bile geri de kalanı.

Kavuşacak ruhunuz ebedi huzura,

Şu fani bedeniniz çürürken o çukurda.

FİLOZOF

Ah Kral'ım anlamıyor bu çocuk beni!

Yok diyorum ayrılık o vücutta, bir bütünken her bir yeri.

Ruh ve maddedir özdeş olan,

Kimse ayıramaz onu ondan.

Bakınız şu yerdeki hayvancığa

Ne farkı vardır onunla biz arasında.

Bir tek davranış mıdır onu bizden ayıran!

Söyle bana ey küçük insan!

ŞİMAL

Hissetmek ya da hissetmemek işte bütün sorun budur Filozofum.

Duygu denen kıpırtıdır onu insanlıktan çıkaran konum.

Buna bir cevabın varsa eğer konuş Ey Filozofum!

Size gelecek olursak Kral'ım,

Bir tek bu dünyada verilir bu savaş; adı ölüm ve kalım.

Ölümü korkunç kılan belirsizliğidir,

Baştan aşağıya şekilsizliğidir hayatın.

Öyleyse ölümü beklemekle geçmez ki yıllar,

Beklerseniz eğer hayatınız olur size zindan.

Hal böyle olunca, olmaz hiç korkum ölümden

Çünkü bilirim ki ölümsüzlüktür bana ölümle birlikte gelen!

FİLOZOF

İnanmayın Kral'ım böyle hurafelere,

Ölümsüzlükmüş Peh! derim ben böyle kadere.

Bir gün hepimiz öleceğiz, bir sona geleceğiz,

Ulaşınca hiçliğin derinliklerine.

Lakin korkmayın Kral'ım, bir şey hissetmeyeceğiz!

Var oluşu hatırlamayan bu insan

Hatırlamaz yok oluşunu hiçbir zaman!

KRAL

İki ayrı hikâye hangisine inanayım ben söyle!

İkisi de farklı, ikisi de şahane.

Karar veremesem de anladık tek bir Şeyi bende sende.

Ölüm den korkmanın sonu yok, bir çaresi desen o da yok!

TeŐekkür ederim size okumuşlar.

Artık korkmam ne ölümden ne sondan!

Ruhum ayrılrsa da benden ayrılmasa da

Bilirim ki ben hissetmeyeceğim hiçbir Şey o an!

Nazlı AYHAN

DR. Doğan KÖKDEMİR

PSK(407)

Kimdir o, kapı mı çalan?

Kral: Söyleyin bana okumuşlar! Neden korkuyorum bu kadar çok? Ölümden korkmamanın bir yolu var mı? Yoksa ölüm beni yanına alana kadar bu azap her ayrı gün yaşanmak zorunda mıdır?

Filozof: Değerli Hünkârım, tasanız, kaygınızı anlarım ancak ölüm de bir hakikattir, AMMA velâkin ölüm her şeyin sonu değildir. Bir başlangıçtır belki de...

Ben: Değerli filozofumuz, ölüm nedir, Ölüm neyin başlangıcıdır? Ölüm bir gerçektir derken doğru diyorsun ve tüm dertlerin ıstırapların sonudur. Bu dünyaya bir bedende geldik ve ölüm geldiğinde de yok olup gideceğiz.

Filozof: İstırap dediğın nedir ki? Bir tutam baş ağrısı mıdır? Var mıdır bu dünyada acısız, dertsiz, tasasız gün geçiren canlı? Bir geyik bile, av olmamak için aslana koşar can havliyle... O vakit nedir bu dertlerin, bu can havli koşmanın anlamı? Yalnızca bir gün daha fazla yaşamak mıdır?

Ben: Dertsiz gün geçiren yoktur ancak ölünce, tüm acılarımız son bulacaktır. Ölüm bir nevi acılardan kurtuluş olacaktır Kral'ım. Öyleyse bu dünyayı yaşamalı ve dert etmemeli yarını ve ölümü. Ölüm her canlının yaşayacağı bir şeydir ve ondan kurtuluş yoktur. Biz ölünce ve toprağa karışınca, toprak yeni meyveler verecek ve meyveleri yiyen canlılarda biz var olacağız bu dünyada yine.

Kral: Söyleyin bana ey bilmişler! Kâhinler, derdime çare olamadı. Ölümden kurtulmanın yolu var mıdır? Ya korkmamanın yolu nedir? Her gün ölüm, bir gün daha yaklaşırken bana, ne zaman son bulacak benim derdim?

Ben: Değerli hünkârım, ölüm her an gelecek gibi duruyor. Nafile tüm çabamız. O zaman bugünü yaşamalı, yarını da yarın yaşamalı. Bırakmalı yarının tasasını tutmayı, yarın vakit gelince yaşamalı, kan dolaşmayacaksa damarlar da, zaten her şeyin son bulmuştur artık.

Filozof: Evet doğru söze destur gerekmez. Bugünü yaşamalı, yarın nefes varsa o anı da yaşamalı. Ancak Kralım, neden yaşıyoruz diye de bir durup düşünmeli? Bu cihan bu evren manasız değildir elbette. Mana ise sonsuzluk olunca anlamlıdır. Sonsuzluk, ölen bedenlerde değildir. Sonsuzluk, cisimden kurtulmuş ruhlardadır. Ruh kurtarmak için bedenden, belki de ölüm güzel bir andır.

Ben: Nedir ölümden sonra olan? Hiçlik değil midir?

Filozof: Hayır, hiçlik yoktur hiçbir zaman. Ruh ile beden, iki rakip ve iki dost gibidirler. Beden, kendini var etmek için çalışırken, Ruh da sonsuzlukta var olmak için bedenden kurtulmak ister. Ruh saftır, temizdir, günahsızdır. Ruh dinlemeli, onun yolundan gitmeli.

Ben: Değerli hünkârım, ruh dediğın koca bir yalan, nerde, hangi devirde kim görmüş? Bir beden vardır ve ölünce de, başka canlılar için yaşam kaynağı olur.

Kral: Doğru söylersin sen, ruh, görülmemiş bir şeydir. Söyle bana filozof, ne demek istersin? Ruh dediğın nedir? Bir tarif et bana?

Filozof: Değerli hünkârım, ruhun bir tarifi yoktur, onun bir şekli yoktur, cismani değildir. O yüzden günahsızdır. Yemez içmez bir şeydir. O yüzden çalmaz, hırsı kibri bilmez.

Ben: cismani olmayan nasıl vardır o zaman?

Filozof: Cismani olmadığından ve sürekli yaşadığından, ölüm ona yaklaşmaz. Hünkârım, ölüm dediğin şey, ruhun özgürleşmesidir. Ruhun, bedenden bir kez daha ayrılması ve özgürlükler diyarına, uçsuz bucaksız evren diyarından, uçarak gitmesidir. Ruhun derdi, Kral olmak değildir. Ruhun derdi, iyi giyinmekte değildir. Ruh maddeden yapılmadığından, maddenin hapsoldüğü her şeyden kurtulmak için çalışır.

Ben: İnsan nasıl uçar, nerede özgürlükler dünyası... Hünkârım, bu filozof, biraz fazla düşünüyor gibi. Bir saray doktorlarına gösterseydiniz onu?

Filozof: Değerli hünkârım, boşuna değildir ıstırabınız. Her çektiğiniz ıstırap ruhunuzun, bedenden kurtulmak istemesinden dolayı cezalandırılmasıdır. Beden hayvanidir ve ruhunuz, her özgür olmak için bir adım attığında, beden onu cezalandırır. Bu yüzdendir, ıstırabınız tasanız ve üzüntünüz. O zaman değerli Kral'ım, ruhu dinlemeli ona göre yaşamalı. Ruh, bize erdemli yaşamayı öğretir, ruh, bize saflığı, doğruluğu öğretir.

Ben: Neden ruh saflığı öğretir? Anlat bakalım filozof.

Filozof: Çünkü ruh ne yemek ne de içmek ister. Ölüm, fiziksel olarak var olandır. Fiziksel olarak var olan da, ölmek için direnir. Nafile bir çabadır bu. Bunun içindir yalan atması. Bunun içindir derdi ve kötü olması. Ancak ruh öyle değildir. Ruh bir an evvel, bedenden kurtulup özgür olmak ister. Beden, ruha inat erdemi yaşamaz. Bu yüzden vicdan dediğimiz şey sizler. İstırabımız, vicdanımız ruhumuzun sesidir bazen. Dinleyince rahatlıyoruz, dinlemeyince üzülmüyoruz. Ruh saflığı, temizliği ve doğruluğu öğretir. Çünkü ruh, yaşamak ve sonra ölmek diye bir şey bilmez. Ruh, saflık diyarından geldi ve bir kez daha oraya gitmek içindir tüm çabası.

Ben: Demek saflık diyarı, bu dünyanın dışında bir dünyadır. Öyle ise söyle bana, var ise nerededir; Anlat bakalım, nerededir bu saflık dünyası?

Filozof: Cümlelerim, kelimelerle bir şey anlatmak ister, Anlamak isteyene. Şimdi sormak gerekir, ilk önce ne vardı, Neden vardı ve sonra neden yok, Var olan bir şey nasıl olurda yok olur, Yok olmadığına göre nereye gidiyor? Sormak gerekir. Ölüm, bedeni yakalayınca her şey biter mi?

Ben: Evet öyle, ölünce bitiyor. Hiç öldükten sonra tekrar gelen biri var mı dünyaya?

Filozof: Şimdi sormak gerekir, ruhumuz özgür doğmuştu ancak sonra bedenin prangalarına vuruldu. Niçin bu prangalar, niçin bu zincirler, şimdi evren maddeler üzerinden bir biriyle ilişkili iken, bizim buradaki nefesimizin yankısı uzaydaki en üca köşeye giderken, sormak gerekir hünkârım, nerededir evrenin en son sınırı? Evet, gidemeyeceksin, niçin bu kadar büyük bir evren... Ayrıca sınırı yoksa evrenin, neden böyle bir evren de insanlar yaşarlar. İşte hünkârım benim derdim buradadır. Ruh, zincirlerinden kurtulunca özgürleşecek. Ruh, bedenden öncede vardı. Beden bitince de var olmayı sürdürecektir. Değerli hünkârım, tasanız boşunadır, ruhunuzu dinleyin, o size doğru olanı getirecektir. Ruhun özgür dünyasında, bir an bedeldir tüm dünyada yaşayacağınız yüz yıla. Amma velâkin, o anı yaşamak içinde, ruhun desturuna uygun yaşamak gerekir, yoksa ruhun ıstırabı ölünce de sürecektir.

Ben: Zamanın ve mekânın desturuna tâbi olan insan, nasıl akli vasıtasıyla zaman ve mekâna emredebilir?

Filozof: Zaman ve mekân, maddi varlıklar için vardır. Oysa ölüm, gelip ruhu özgürleştirdiğinde zaman ve mekân da artık bitiyor. Ve ruh, zamandan, mekândan bağımsızdır artık. Esasında ölüm, zaman ve mekân sınırlamalarında ruhun özgürleştirilmesidir. O yüzden, akıl, bize sabırla ölümü beklemeyi emrederken, beden, kendi yarattığı mekâna ve zamana sadık bir köle gibidir. Sahibinden ayrılmak istemeyen bir uslu köpek gibidir. Ancak ölüm geldiğinde ruh özgürlüğe uçtuğunda, benden de artık var olmayacaktır. Değerli hünkârım size derim ki, bırakın bedeninizi yaşatmayı, ruhun erdemini referans alarak yönetin, ölüm geldiğinde ruhunuz sizi özgürlüğe, büyük bir mutlulukla götürecektir. Ruh, sizi

mekân ve zaman sınırlamasından kurtaracaktır. Ölüm ise yalnızca sonsuzluğa, sizi götürecek bir andır. Yaşamasak onu, nasıl özgürleşir bu ruh bedenden.

Kral: Doğru diyorsun sen. Artık korkmayacağım ölümden. Ölüm, sonsuz yaşamak için açılan kapıdır. Geçince o kapıdan ölümden son bulacaktır. Ölüm, kendisini öldürecektir.

Kral, huzur içinde odadan çıkar.

Ben: Ey üstadım, sen değil miydin bana günlerce hiçliği savunan, doğmadan önce ve ölmeye önce ölüm yoktur diyen. Nerde kavramların?

Filozof: Elbette ki bendim, hala da savunurum, ama bildiğim tek şey, kafamı bir tutmak bedenimle, Hiçliğe gitmeden önce, aydınlatmak insanları. Doğumumla gelmedi benle, bu sahip olduğum ruhum. Hangi düşünen insan, krala bir hiçliğe gideceğini diyebilir. Yoksa bilmelidir ki kendisi yolcusudur son yolculuğunun.

Haydi, takip ette beni gidelim halkımıza, bırakalım sükûnet içinde kralımızı. Rahat rahat anlatalım halkımıza, uyandıralım uykudan çoğunluğu, uyutarak derin uykuda kralımızı.

Gülsemin YILMAZ

ÖLÜM ÜZERİNE

KRAL: Söyleyin bana okumuşlar! Neden korkuyorum bu kadar çok? Ölümden korkmamanın bir yolu var mı? Yoksa ölüm beni yanına alana kadar bu azap her ayrı gün yaşanmak zorunda mıdır?

GÜLSEMİN: Ölüm kavramı bizi var edendir. Bizim yaşamımızı anlamlı kılandır. Ondan korkmak yaşamı hiçe saymaktır. Ölüm bir sona yaklaşma değildir. Her şeyin bittiği noktada değildir. İnsan vücudu ve ruh aynı bedende var olur. Ölümle sadece bedenimizi kaybederiz. Ruhumuz asla yok olmayandır. Bizim varlığımızı sonsuza kadar sürdürüdür. Ruhumuzun olmadığını düşünmek ne kadar sığ bir düşüncedir__

MONIST: Yeter bu kadar konuştuğun bırak ta ben açıklayım. Ruh dediğinde nedir ki? Ruh var mıdır ki? Göremediğin bir şeye niye bu kadar körü körüne inanırsın ki? İnsan sadece vücuttan oluşur. Madde olan vücut her şeyi kendi sağlar. Ruha ihtiyaç duymaz. Hissetmek, ruhunla mı hissettiğini düşünüyorsun? Vücudumuzda belirli algılar vardır duyma, tatma, hissetme bunu belli başlı organlarımızla sağlarız. Aşık olmak, belirli organlarımız sayesinde aşkı hissederiz. Vücudumuz belirli tepkiler verir. Aşk__

GÜLSEMİN: Bu kadarı da fazla ama! Evet, aşka karşı belirli tepkiler verir vücudumuz doğru fakat aşk sadece materyal bir şey değildir. Vücudumuzun verdiği tepkiler aşkın sonucunda ortaya çıkar. Biz aşkımızı ruhumuzda hissederiz ve bunun sayesinde vücudumuz hormon salgılamaya başlar. Yani vücudun tepkisi aşkın nedeni değil sonucudur. Robotlardan bahsediyordunuz, onların insanlar gibi olabileceğinden, aşık olabileceklerini gerçekten de düşünüyor musunuz? Madem aşkı madde ile anlatabiliyorsunuz, buyurun robotları aşık edin.

MONIST: Böyle bir şeyin olamayacağını mı düşünüyorsun? Engel olmayım sana düşün, zamanın ne getireceği hiç belli olmaz. Maddeden oluşan vücut kopyalanabilir, taklit edilebilir. Efendim, siz hiç yorulmayın ben sizin sorunuzu en güzel şekilde yanıtlayacağım. Ölüm korkusu ile yaşamak günümüzü zehir etmekten başka neye yarar. Evet, ölümden sonra yok olacağız,

parçalanacağız. Vücudumuz fonksiyonlarını kaybedecek. Fakat biz bunları hissetmeyeceğiz. Vücudumuz yok olduğunda biz de olmayacağız__

GÜLSEMİN: Ne kadar iç acıcı konuşuyorsun! Gerçekten çok rahatladım! Yok olacaktık. Bunu duymak ölümün ne kadar korkutucu olduğunu göstermekten başka bir işe yaramaz. Vücudumuz evet yok olacak ama ruhumuz bu evrende dolaşacak. İnsan olarak ölümlü yaratıklarız. Biz kez ölümü tadacağız fakat bu ölüm ruhumuzla bedenimizin ayrılmasının dönüm noktası olacak. Ölümden sonrada hayatımız devam edecek. Belki bir ölümlü bir insan gibi değil ama ruhumuzla varlığımızı devam ettireceğiz bu evrende.

MONIST: Çok güzel bir açıklama çok etkilendim doğrusu! Affedersin ama seninki ölüm korkusundan kaçmaktan başka ne işe yarar? Bir tür teselliden başka... Nasıl bu kadar emin olabiliyorsun ölümden sonrada var olacağına? Ya diğer her canlı gibi yok olup gitmeye mahkumsak.

GÜLSEMİN: Hayvanlardan ve ya bitkilerden bir farkımızı olmadığını ima etmeye çalıştın herhalde. İnsan olarak biz onlardan farklıyız. Onların da bize yakın vücutları var. Eğer biz madde isek onlarda maddeden oluşuyordur ki bizi farklı kılan ne? Madem ruhun varlığına inanmıyorsun, diğer canlılardan bizi ayıran en önemli faktörü açıklayabilir misin?

MONIST: Hayvanlar içgüdüleriyle hareket ederler. Bu da yaptıklarının farkında olmadığını gösterir. İnsanlar ise yaptıkları hareketlerin, davranışların farkındadır. Beyinlerini kullanırlar ve bu onları fonksiyonel yapar__

GÜLSEMİN: Hayvanlarda da beyin var. Onlar neden kullanamıyor? Madem insanlar beyinlerini kendi iradeleriyle kullanıyorlar. Maddesel olan bu beyin nasıl oluyor da hayvanlarda çalışmıyor?

MONIST: Ruhunla mı çalıştırdığını düşünüyorsun beynini? Güldürme beni! Beynin yapısını hiç incelemedin galiba? Her şeyin cevabı orada. Dur sana bir kitap tavsiye edeyim de bilgilen. İyisi mi en baştan başla iyi bir insan anatomisi kitabı edin ki insan yapısının en ince detaylarını ve işleyişini gör ve şu görülmeyen cismani varlığa inanma ya da inan buna karışmam tabi fakat seni sığ düşünce tarzından kurtarmaya çalışıyorum.

KRAL: Benim sorumu unuttunuz galiba, ey okumuşlar! Kendi aranızdaki problemleri sonra halledin. Bana kısa ve öz ne yapmam gerektiğini söyleyin.

MONIST: Benim size tavsiyem, her gün ölüm korkusundan dolayı ızdırap çekmenizden ziyade, içinde bulunduğunuz gününüzü yaşayın. Evet, korkutucu belki ölümden sonra yok olacağız fakat bıraktığımız her anı, her sanat eseri bizim varlığımızı koruyacak ve bizi ölümsüz yapacak.

GÜLSEMİN: Efendim, ölüm korkusu içine bulunduğunuz zamanı kaybetmekten başka hiçbir şeye yaramaz. Ölüm yaşam için gereklidir. Ölümden sonra yok olmak diye de bir kavram yoktur bu yüzden yok olacağını düşünmekte gününüzü kaybetmekten başka hiçbir şeye yaramaz. Ölüm hiçbir şeyin sonu değildir. Ölümden sonra ruhumuzu bekleyen bir sonsuzluk vardır. Ruhumuz bu evrende gezdikçe biz de her gün yeniden var oluruz.

Eda Sarı
Doç. Dr. Doğan Kökdemir
PSK 407
31 Mart 2010

Ünlü Filozof Edarates, Dualist Filozofa Karşı: Kralın Ölüm Korkusu

Kral: Söyleyin bana ey okumuşlar! Neden korkuyorum bu kadar çok? Ölümden korkmamanın bir yolu var mı? Yoksa ölüm beni yanına alana kadar bu azap her ayrı gün yaşamak zorunda mıdır?

Dualist: Var Kralım. Ölen yalnızca bedeniniz, ruhunuz siz öldükten sonra da var olacak.

Edarates: Ruh? Ölümden korkmamanın yolu siz öldükten sonra ruhunuzun var olacağını düşünmek değil kralım. Öldükten sonra kaybolup gideceksiniz evrende.

Kral: Beni rahatlattığını zannediyorsan yanıyorsun Edarates.

Edarates: Biliyorum. Böyle düşünmek hiç de iç açıcı değil kralım ama siz öldükten sonra yaşamaya devam eden bir ruha var olduğunuzu düşünmek de pek mantıklı değil.

Kral: Şimdi sen diyorsun ki, ben koskoca kral öleceğim ve geriye benden hiçbir şey kalmayacak öyle mi?

Edarates: Evet kralım.

Kral: Peki ya ruhum?

Edarates: O da sizinle birlikte ölecek kralım.

Kral: (Başını ellerinin arasına alarak) Bunca yıl hiçbir zaman yok olmayacağımı düşünerek yaşadım, kendimi geliştirmeye çalıştım hep, ne de olsa tüm bildiklerim her zaman yanımda olacaktı ama şimdi sen diyorsun ki, tüm bu sahip olduklarım benimle birlikte yok olacak!

Edarates: Belki yanıyorumdur, hiçbir zaman kesinlikle emin olamayız ama evet ben böyle düşünüyorum kralım. İnsanoğlunun en büyük korkusu ölümü, en büyük korku yapan bu belirsizlik kralım. Siz isterseniz ruhunuzun sizden sonra yaşamaya devam edeceğini düşünün ya da her iki seçenek de mümkündür deyin, yine de bu belirsizlik günden güne içinizi kemirmeye devam edecektir.

Dualist: Kralım, izin verirsiniz ben de bir şeyler söylemek istiyorum. Ben Edaretes gibi düşünmüyorum. İnsan bedeni ile ruhu birbirinden bağımsız varlıklar; beden ölür ama ruh hep var olur dolayısıyla manevi olan birçok şeyiniz var olmaya devam eder.

Edarates: Züğürt tesellisi dedikleri bu olsa gerek. İnsan doğar, büyür ve ölür. Şimdi söyleyeceğim şey ölüm korkunuzu geçiremeyecek belki ama bana sorarsanız korkulması gereken esas şey, doğum ve ölüm arasındaki süreçte yaptıklarınız ya da yapmadıklarınızdır kralım. En nihayetinde ölümün var olduğu konusunda hepimiz hemfikiriz, öyleyse burada önemli olan ölüm gelene kadar yapmak istediklerinizi gerçekleştirip gerçekleştirilememek değil midir? Yaşadığımız süreci ölümden bu kadar korkarak geçirmek yerine, bu süreci kendimiz için anlamlı hale getirmek en mantıklısı değil midir? Diyelim ki ölmenize bir gün kaldı ve bunu biliyorsunuz; bu bir günü “Bir gün sonra öleceğim!” diyerek mi geçirmek isterdiniz, yoksa yaşarken yapmak istediklerinize bir yenisi ekleyerek mi? Şunu hiçbir zaman unutmayın; yaşadığınız günlerden biri bir gün sizin son gününüz olacaktır. Bu düşünce ölüm korkunuzu geçirmez belki ama size günlerinizi ölümden korkarak geçirmek yerine yapacak daha güzel şeyler bulmanızı sağlayacak bir tavsiye olabilir. Diyeceğim o ki; korkmayın kralım, yaşadığınız hayatı her an ölecekmiş gibi yaşarsanız, öldükten sonra nelerin sizinle geldiğinin, nelerin yok olduğunun pek bir önemi kalmayacaktır.

Dualist: Ya yaşamı boyunca yapmak istediklerini yapamamış bir şekilde ölmüş olursa? Belki o zaman ruhu yardımcı olacaktır ona? Buna bir cevabın var mı?

Edarates: Biliyorsunuz ölüm ne zaman sizi bulursa bulsun, sırası değildir. Yapmak istediklerimizin sonu yok, illa ki yapamadıklarınız kalacak arkanızda ancak, siz artık ölü olduğunuzdan o şey her neyse yapamadığınızı bilmeyeceksiniz. Bu yüzden anlamlı olan yaşarken yaptıklarınızı görmek ve yaptım diyebilmektir.

Dualist: Bu da sizin züğürt teselliniz olsa gerek!

Edarates: İstedığınız gibi adlandırabilirsiniz, bu denli bilinmezlerle dolu bir konuya getirebileceğiniz en mantıklı cevap budur, ruh hiçbir zaman ölmez demekten daha elle tutulur bir cevabınız varsa buyurun dinleyelim.

Sessizlik...

----- SON -----

Beliz Ali
Doç. Dr. Doğan Kökdemir
PSK 407 Existential Psychology
Assignment#4

Kral'a Ne Olacak?

KRAL

Söyleyin bana okumuşlar! Neden korkuyorum bu kadar çok? Ölümden korkmamanın bir yolu var mı? Yoksa ölüm beni yanına alana kadar bu azap her ayrı gün yaşanmak zorunda mıdır?

SOYTARI

Efendimiz! Ölümden korkmamak kimseye olmaz nasip! Çünkü ölüm bitirecek varlığımızı gözlerimizi kapadığımız vakit!

FİLOZOF

Konuşmak senin ne haddine böyle? Var mıdır kralımızdan yüce? Siz hiç korkmayın padişahım, her derdin çaresi olduğu gibi, ölüm korkusuna da vardır bir çare.

KRAL

Ne yapmak gerekli öyleyse? Nasıl yenmeli bu korkuyu, söyle!

FİLOZOF

Düşünün ki sizi siz yapan iki güç var benliğinizde. Biri aynaya baktığınızda gördüğünüz yansımadan ibaret, diğeri gözle görülmez ama itaat eder aynadaki yansıma ona elbet.

SOYTARI

Diyelim ki öyle, peki bu anlattığın nasıl kurtaracak kralımızı, nasıl yok edecek ölümün ardında bıraktığı acı tadını?

FİLOZOF

Lafa karışma da dinle! Göreceksin sonunu bir gün sende!

SOYTARI

O zaman açıkla bize! Nedir yöneten kralımızı içten içe?

FİLOZOF

Yüce kralımız! Düşünün ki biz insanlar, iki parçadan oluşuruz. Dışarıdan görünen parçamız, vücudumuz, duygularımızı, düşüncelerimiz, verdiğimiz kararları şekillendiren, görünmeyen parçamız, ruhumuz!

SOYTARI

Hadi oradan! Birden karıştırdım hangimiz soytarısı bu sarayın? Utanmıyor musun kandırmaya kralımız böyle? İnsan dediğin oluşur tek bir parçadan, hem görünür dışarıdan hem yönetir kendini.

FİLOZOF

Yanıyorsun soytarı! Sen ne anlarsın varoluştan? Ruh ve beden ayrılmaz iki parçadır insanı oluşturan, ama ayrıdır da her zaman. İkisi de etkiler birbirini zaman zaman. Ruhun bedeni etkileyemediği, engel olamadığı tek kuram ölümdür.

SOYTARI

Kralımız oluşur tek bir vücuttan, O zaten yeterlidir kendi kendine yapmaya dünyasal işlerini. Hem güçlüdür, hem duygusal, hem karar verir, hem yaratır yoktan. Tek başına hâkimdir tüm bunları yönetmeye ve düşünmeye, yoktur ihtiyacı hiçbir etken ruha.

FİLOZOF

Ruh dediğın şey zaten sensindir! Ayrılamaz bir parçasıdır bedenini! Tek ayrıldığı an ölüm anıdır ruhun bedenden!

SOYTARI

İşlevseldir insan vücudu, işlevini kaybettiği an ölür, başka açıklaması yoktur!

KRAL

Yeter! Bırakın tartışmayı kendi aranızda! Anlatın ne olacak ölünce bana?

FİLOZOF

Kralım! Varlığınız devam edecektir ölümden sonra! Çünkü vücudunuzun ölümünden sonra, yaşamaya devam edecektir ruhunuz boşlukta!

SOYTARI

Ne saçma bir düşüncedir bu! Ölünce vücut, kaybeder insan benliğini ve varlığını. Yoktur ölümün ötesi, yok olur insan, düşünceleri ve hisleri, çürür ölmüş bedeniyle birlikte!

KRAL

Hala anlatır durursunuz boş şeyleri. Asıl anlatın ne olacağını ölüm ertesi!

FİLOZOF

Korkmanıza gerek yok kralım! Çünkü varlığınız süre gelecek ölümünüzden sonra! Belki bir vücut içinde değil ama ruhunuz var olacak boşlukta!

SOYTARI

Hala anlatır durursun yalanları, kandırırsın yüce kralı! Kralım! Ölümünden sonra varlık yoktur, acı da yoktur, bilinç de, his de. Ruh hele, hiç yoktur! Yok olacaksınız ölünce, tüm benliğinizle!

KRAL

Nasıl kanıtlarsınız bana bunları? Ruhumun olup olmadığını?

FİLOZOF

Kralım! Dünya üstünde gördüğünüz diğer varlıklardan farklıdır insan, kendi tercihini kendi yapar, kararı kendi verir, düşünür, plan yapar, tasarlar. Hedefe atılmış bir oktan farklıdır. Ok bile insanın ona kazandırdığı ivmeye itaat eder, hangi hedefe yöneltildiyse oraya gider. Biz ise kendimizden, sadece kendi özelliğimizden yani ruhumuzdan alırız emir. Bir bütünlük içinde çalışırlar vücudumuzla beraber. Uyarlar birbirlerine ve itaat ederler yönlendirmelerine. İşte budur ruhun varlığının kanıtı!

SOYTARI

Kralım! Bir ok da belli bir emre hitap eder, bir insan da! Oka ivmeyi bizim kazandırdığımızı varsayalım, belki bize de emir veren, yönlendiren bir güç vardır. O zaman soruyorum filozofa! Kanıtlayabilir mi yokluğunu böyle bir gücün?

FİLOZOF

Belki kanıtlayamam ama insanın diğer varlıklardan farkını, ruhun varlığını kanıtlarım! İnsan sezileriyle hareket eder, diğer varlıklar hissedemez, önceden sezemez. Kralım! Uzun yıllardır yönetiyorsunuz bu toprakları! Kendi sezilerinize mi güveniyorsunuz planlarınızı hazırlarken yoksa dışarıdan mı alıyorsunuz yardımı?

KRAL

Her zaman güvenirim kendime, en üstün varlığım diye! Kralıyım ben bu ülkenin! Yoktur benden üstünü, insan ırkından olsa bile! Yok olma düşüncesi ölümden sonra, yiyip bitirir beni şu anda. İşte o zaman kaybederim insan olarak fonksiyonumu, çalışamaz olur düşüncelerim, bedenim ve düşlerim! Filozof buldu çareyi bana, inandırdı beni ruhum olduğuna. Kalmadı bende ölüm korkusu, öğrenince kalacak ölümden sonra varlığımın tortusu. Ölümüne kadar sürdürüp işlevimi, izlerim öldükten sonra ne olacak işlerim! Ödüllendirin bu filozofu hayrına, soytarıyı da atın cadı kazanına!

“RUH-UM” İLE YÜZLEŞMEK

İçimdeki Ütopya ülkesinde her şey o kadar güzeldi ki, ta ki o filozofla konuşmama kadar.. Ben sordum, o filozof benim zaten inandıklarımı pekiştirdi, belki de isim koyamadıklarımı anlamlandırmaya çalıştı...

“Başak’ın Ülkesi” idi adı... O kadar inanıyordu ki o kocaman ülkesine, hep inandıklarıyla yaşıyordu... Ama bir gün ülkesindeki Akın Kral’ın aklına bir şey takılır, her zaman ki gibi ortaya bir laf atar ve Başak Kraliçe’nin aklı karışır. Kraliçe kitapları karıştırır, araştırma yapar ama Kralın sorduğu sorunun cevabını bulamaz çünkü Kral ölümü sorgulamaya başlamıştır. Ne Kraliçenin aldığı eğitim, ne de Kralın aldığı eğitim neden ölümden korktuklarını ve bu korkuyla başa çıkmanın cevabını veremedi. Uykusuz geceler, günler birbirini kovalar ama yine cevap yok, yine yok... Dayanamaz Kraliçe Başak ve ülkesinde ferman verir. Ülkesinde bulunan bütün filozoflar huzuruna gelecektir ve onunla beraber bu sorularına cevap bulacaklardır ki, aldıkları her nefesi Kral ve Kraliçe doya doya yaşasınlar...

KRAL: Söyleyin bana okumuşlar! Neden korkuyorum bu kadar çok? Ölümden korkmamanın bir yolu var mı? Yoksa ölüm beni yanına alana kadar bu azap her ayrı gün yaşanmak zorunda mıdır?

FİLOZOF DOĞAN: Kralım ve Kraliçem huzurunuzda gelmiş olmaktan onur duyarım. Lakin ölüm, doğduğumuz an gibi bir hiçtir. Ne doğumda, ne yaşamda ne de ölümden insanoğlunun yaptıklarının içinde bir şey yoktur. Öldüğünüz zaman bütün fonksiyonlarınız bedenen olduğu gibi ölmektedir.

KRALİÇE: Nasıl yani, ben öldüğüm de fiziksel olarak ölüyorum ama ülkeme kazandırdıklarım, yaşadığım sürece yaptıklarım, kısacası beni ben yapan her şey benimle birlikte mi ölüyor?

FİLOZOF DOĞAN: Evet Kraliçem, hayatınız sonlandığı için yaptığınız her şey de sizinle beraber gömülüyor.

KRALİÇE: Ama ruhum, o da mı ölüyor?

FİLOZOF DOĞAN: Kraliçem o zaten yok, ruh diye bir şey yok ki ölsün.

Filozof Doğan “Ruhunuz yok” dediği anda Kraliçe sinirle ayağa kalkar.

KRALİÇE: Beni ben yapan her şeyi zaten bir hiç olarak öldürdün önce, şimdi de ruhumun yok olduğunu mu söylüyorsun? Bu ne cüret? Bedenen bütün fonksiyonlarım ölebilir ama Ruhum yine ülkemde, insanların arasında yaşayacaktır, çünkü insan hissedilen bir varlıktır, hissettikleriyle ruhu oluşur.

Kraliçenin bu konuşması üzerine Filozof Doğan anlar ki Kraliçeyi ikna etmek zor çünkü Kraliçe "hislerden" bahsetmiştir ve buna verecek cevabı yoktur ve Kraliçenin huzurundan ayrılır. Diğer filozoflardan, filozof Alara söz ister.

FİLOZOF ALARA: Sevgili Kraliçem, az önce hissetmekten bahsettiniz. Siz ruhunuzun ölmeyeceğine inanıyorsun. Ben de size katılıyorum. Size şöyle açıklayayım; öldüğünüz zaman ruhunuz bedeninizden ayrılır ama ölmez. Yani fiziksel olarak ölüyorsunuz, ama ölüm denilen temel olarak insanın korktuğu konu ruhunuzu öldüremiyor. Böylelikle ruhunuz esas güçtür ve ölümsüzlüğüyle var olmuştur.

KRALİÇE: Benim ruhumun ölmeyeceğine inandığımı anlayabilmenize sevindim. Fakat bu korku neden var. Madem inanıyorsam ruhumun ölmeyeceğine neden ölmek beni ve Kralımı bu kadar rahatsız ediyor ya da korkutuyor?

FİLOZOF ALARA: Sevgili Kralım ve Kraliçem, bedeniniz ve ruhunuzla bu dünyada birer varlıksınız. Ama işin içine ölüm girince bedeninizden yoksun kalıyorsunuz ama ruhunuz bir şekilde yaşıyor. Sizi rahatsız eden bu bütünlüğü kaybetmek, aslında bu bütünlüğünüzü oluşturan ruhunuz yani hissederek yaptığınız her şey kalıyor. Sizi asıl rahatsız eden ya da korkutan kaybınız, beden de bir ölümsüzlüğe ulaşamamak, fakat bu mümkün değil vücudunuzdaki bütün fonksiyonlarınızı kaybettiğinizde fiziksel olarak o toprağa gömülürsünüz ama ruhunuz gömülmüyor.

KRAL: Bunu bir örnekle açıklayabilir misin?

FİLOZOF ALARA: Şöyle ki Kralım, yaşam ve ölüm döngüsünü düşünelim. Bir yerlerde birileri ölürken, bir yerlerde birileri doğuyor. Bu da bir döngü, bedenlerimiz ölüyor ama ruhumuz yaşıyor ve o yaşadıkça da bu döngü devam ediyor.

KRALİÇE: Bu yüzden esas güç ruhumuz oluyor ve ölümsüzlüğüyle hep var oluyor.

FİLOZOF ALARA: Evet kraliçem. Ruhumuz esas güçtür ve hep yaşar.

Filozof Alara, Kral Akın ve Kraliçe Başak konuşmalarını burada sonlandırırlar. Gece yatağına yatan Kraliçe Başak rüyasında ölmüş anneannesini görür ve anneanesi kendini çalışma odasında beklediğini söyler. Kraliçe Başak uykusundan hemen uyanır, sabahlığını giyer ve çalışma odasına koştura koştura gider. Kapıyı açmaya o kadar korkar ki, filozof ile olan konuşmaları aklına gelir. Ölmüştür anneanesi ama ya ruhu ordaysa? Dayanamaz ve anneanesinin ruhunun var olduğunu hissetmek ister... Çalışma odasının kapısı açar ve anneanesi sallanan sandalyede Kraliçeye bakarak, "seninle gurur duyuyorum, ben hiç ölmedim, ruhum hep seninle..." der. Koruyucu bir melek gibi anneanesinin ruhuyla yüzleşmek Kraliçeyi çok mutlu etmiştir ve yine inandıklarıyla, hissettikleriyle ülkesinde bedenen son nefesine kadar Kralı ile birlikte yaşamıştır.

Vahit Yaşayan

Dr. Doğan Kökdemir

PSK 407 Varlık Psikolojisi

31 Mart, 2010

Proje IV

Sonsuzluk mu Yoksa Hiçlik mi?

Kral: Söyleyin bana okumuşlar! Neden korkuyorum bu kadar çok? Ölümden korkmamamın bir yolu var mı? Yoksa ölüm beni yanına alana kadar bu azabı her ayrı gün yaşamak zorunda mıyım?

Vahit: Efendim neden bu kadar kafa yoruyorsunuz ki? Tek siz değil bütün kulların yaşayacak bu korkuyu. Bu fani bedenimiz toprakla bir bütün olduğunda bizden bir parçamız sonsuzluğun tadını çoktan çıkartıyor olacak.

Monist: Nasıl böyle düşünebiliyorsunuz anlamıyorum. Nasıl var olacağınızı düşünüyorsunuz? Ruh diye bir şey var mı ki? Emin ol hepimiz çürüyüp gideceğiz hem de arkamızda bize ait hiçbir şey bırakmadan.

Vahit: Ruhun olmadığını nasıl kanıtlayabilirsin? Bedenimize yön veren nedir sence? Ölümü düşün. Ruh insan bedeninden ayrıldığında beden bir et parçasından farkı var mıdır? Hadi söz geçire bakalım bedenine ölümden sonra!

Monist: Akıldır tabii ki bedenimize yön veren. Beynimiz belirli bir süreden sonra vücudumuzu kontrol edemez hale gelir. Beynimiz işlevini kaybettiğinde zaten ölmüşüzdür.

Kral: Hımmmm. İnanırcı gözüküyor.

Vahit: Evet kesinlikle haklısın. Beynimiz işlevini kaybettiğinde zaten ölmüşüzdür. Ama bizim asıl sorumluluğumuz bedenimizin diğer dünya ile ilişkisi.

Monist: Öyle bir ilişki var mı ki?

Vahit: Ben var olduğuna inanıyorum. Evet, bedenimiz bu dünyada kalacak ancak bizim bu dünyada yaptıklarımız bir şekilde ölümden sonra bizi etkileyecek. Örneğin ben bu dünyada ne kadar çok kitap okursam ya da ne bileyim kendimi her anlamda geliştirirsem, diğerlerinden farkımın olacağına inanıyorum.

Monist: Sen şimdiden yerini belirlemişsin. Senden iyi bir profesör olur senin ikinci dünyanda. Artık küçük ruhlara öğretirsin Edgar Allan Poe'nun hikayelerini...

Vahit: Bunun olmayacağını nasıl kanıtlayabilirsin?

Monist: Ben onu bunu bilmem. Artık mezarında kurtçuklar bedeninin altını üstüne getirip onu lime lime ettiğinde anlarsın diyeceğim ama zaten anlayacak bir durumda olmayacaksın. Hatta hiç bir şekilde olmayacaksın.

Vahit: Bedenimde kurtlar gezinirken zaten bunu hissedecek bir duyu organım kalmayacak ki bedenimde. Nasıl bugünkü hayatım benim seçimimse, bazı şeyleri ben seçiyorsam bu seçimi ruhumla diğer dünyada da yapacağıma inanıyorum.

Kral: Yeter artık ben çok sıkıldım. Neden böyle bir soru sordum? Bir sonuca ulaşamayacaksınız gibi gözüküyor. Ben bugünün tadını çıkarmaya karar verdim. Size de aynısını öneririm. Yapabileceğiniz her şeyi yapın ki sonradan keşke demeyesiniz.

THE KING AND TWO NOBLEMEN
Existential Tragedy in Two Acts

Prologue

Söyleyin bana okumuşlar! Neden korkuyorum bu kadar çok? Ölümden korkmamanın bir yolu var mı? Yoksa ölüm beni yanına alana kadar bu azap her ayrı gün yaşanmak zorunda mıdır?..

ACT I

BEYOND THIS LIFE

The Prophet: Kralım! Bilirsiniz ki bedenimiz ve aklımız birbirinden ayrı iki farklı dünyadır! Aklınızı kendi benliğinizin ayrı bir parçası olarak kabul edersek, bedeniniz toprak altına girse dahi sonsuz boşlukta ruhunuz zincirlerinden serbest kalıp yolculuğuna devam edecektir. Kendi ruhunuzun ölümsüz olacağını bilerek bu korkunuzun üstesinden gelebilirsiniz!

Uğur: Hayır! Bu tamamen bir yalandan ibarettir kralım! Eğer bu sadık kulunuza söz hakkı tanırırsanız size ölümden korkmamanız gerektiğini anlatabilirim!

The King: Konuş aciz yaratık! Alimlerin bilemediğini sen mi bileceksin? Ölümün ve sonsuzluğun kaderini sen mi çizeceksin?

Uğur: Kralım! Sizin kudretiniz önünde eğilerek ve bütün asilliğinizle beni dinleme şerefini bana bahsettiğiniz için size minnetlerimi sunarım. Alimlerin, kahinlerin aksine benim bilgim basit ve mantıklıdır. Siz ölümden korktuğunuzu söyleyerek zaten sadece ölümü ve sonrasında olacakları merak etmektesiniz. Kahinlerin de sizin bu merakınızı giderecek açıklamalarda bulunması sizi bir nebze olsa rahatlatıyor. Hayır! Bizim bedenimiz ruhumuzdan ayrı olarak düşünülemez. Aklımız ve ruhumuz vasıtasıyla bedenimize yön verir ve hayatımızda yaptığımız bütün eylemleri ruh beden bütünlüğü içinde sürdürürüz.

The Prophet: Sen adi bir yalancısın! Ruhun bedenin bir parçası olduğunu düşünmekten utanmıyor musun? Bedenin fani dünyadan ayrıldığı vakit, kendi benliğimizin en önemli parçası olan ruhun, eşsiz sonsuzlukta başka boyutların kapılarını açacak yegane varlık olduğunu yadsımak ne büyük bir cahilliktir! Beden toprak olur, ruh sonsuza dek yaşar!

Uğur: Kralım! O muazzam asil bedeninizi bir düşünün! Yedi cihana korku salan, bastığı yeri titreten siz ulular ulusu bir kralsınız! Yaptıklarınızı, yapacaklarınızı, kararlarınızı bir bütün olarak veriyorsunuz! Sorarım size! Daha önce hiç kendi ruhunuza dokundunuz ya da onu gördünüz mü? Eğer bedenimiz ve aklımız bir bütünü temsil etmeseydi yanınızda ruhunuzu da gezdiriyor olacaktınız! Söyleyin bana böyle bir şey mümkün müdür?

ACT II

DEATH IS NOT THE END BUT ONLY A TRANSITION

The Prophet: Kes şarlatanlığı! Görünen hayatın ötesinde de bir hayat var! Ruhların zamanı. Bedenin kendini affettirip ruhu açığa çıkarttığı. Ölümden sonraki yaşam!

Uğur: Kralım! Sanırım bu tip düşünceler sizin ölmekten daha çok korkmanızı ve öldükten sonra ne yapacağınız konusundaki korkularınızı daha da çoğaltacak. Öyle ki bedeniniz zamana yayılan işlevselliği ruh ve akıldan farklı düşünülmeceği gibi ölüm anında da varlığımızın bir bütünü temsil edeceği açıktır. Bu düşünceden hareketle ben aciz kulunuz, sizin ölümden korkmak için hiçbir neden olmadığını görmekteyim. Bunu da ölseniz dahi sizin farklı özelliklerle donanmış herkesten farklı bir birey olmanızın farklılığıyla açıklayabilirim. Öldüğünüz anda kudretli ve tüm dünyaya hükmetmiş bir kral olarak ruhunuz ve bedeninizle bir bütün halinde bu dünyadan ayrılacak ve o şekilde hatırlanacaksınız.

The Prophet: Kralım! Ölümden korkmanız, onu yenememenizden kaynaklanmaktadır. Siz ki yüce bir kral, kılıcının gölgesi daima düşmanları üzerinde olan bir fatihsiniz. Ama ölüm karşısında hepimiz aciz kalıp kaçınılmazın olmasını beklemekten başka hiçbir şey yapamamaktayız. Daha önce de dediğim gibi, vücudumuz yani bizi bu dünyada var eden elle tutulur tek şey toprak altına girdiği zaman, ruhumuz açık denizlere çıkmış bir gemi gibi serbest bir şekilde bizim varlığımızı devam ettirmektedir. Unutmayın ölüm bir son değil sadece bir geçiş dönemidir.

Uğur: Kralım! Size ölümü ve ölüm anını anlatamam belki ama bu yanlış bilgilere de seyirci kalmanıza razı olamam. Eğer ölümden sonra bir yaşam olsaydı ve ruhumuz bedenimizi terketseydi ve buna bağlı bir planın olduğu varsayılıyorsa, ölüm vakti gelmeyen askerler savaşlarda neden ölmekteler? Ya da bir insan planın bir parçası olmadan kendi hayatına nasıl son verir? Sorarım size! Beden sadece becerileri olan ve kazanılan beceriler sonucu düzgün çalışabilen bir sistemdir. Ruhunuzun da bedeninizin bir parçası olduğunu düşünenecek olursak, beden ve ruh bir bütündür. Öldüğünüz zaman da bunlar beraber yok olacaklardır. Korkunuza gelince, kendi varlığınızı devam ettirebilmek için öldürdüğünüz insanların yakınlarıyla konuşmanız ölüm kaygınız ve korkunuzu tamamen dindirecektir yüce kralım.

The Prophet: Sefil varlık! Bu ne cüret! Yeryüzünün en asil beden ve ruhuna sahip olan insanıyla nasıl böyle konuşursun? Bilmez misin bu küstahlığın sonu ölümdür!

Uğur: Bak hala ne diyor ya! Beden ve ruh diyor! Arkadaş sen meczup musun? Anlatamadım ya!

The King: Çanlar öğle vaktini çaldığında başı omuzları üstünde kalmayacak!

Vurun kellesini!

Epilogue

...O öğleden sonra kellesi vurulan Uğur, Kahine ve Krala sadece kendi inandığı varoluş tanımını anlatmaya çalıştı. Uğur'un ölümünden sonra, Kahin Kral'a kendi felsefesini kabul ettirmek için bir çok teori daha öne sürdü ve ölümden sonra gelecek olan yaşamın ölüm korkusunu değersiz kıldığını ve yeni hayatın sürprizlerinin ve varoluşun çok daha gizemli ve bir o kadar da keşfedilmeyi bekleyen yeni bir yolculuk olduğunu anlattı.

Kral, Kahin'in anlattıklarından sonra biraz rahatlamış gibi hissetsede, çıktığı ilk seferde bir asi tarafından kafası vücudundan ayrılarak öldürüldü...Kılıcın soğuk demirini boğazında hissettiği ilk anda Kral içinden " Beni bekle yeni hayat, kafamdaki düşüncelerden kurtulup sana koşuyorum, çünkü artık bir kafam yok" diye geçirdi...

Özge Çağ

Ölümden Sonra Yaşam

Kral: Söyleyin bana okumuşlar! Neden korkuyorum bu kadar çok? Ölümden korkmamanın bir yolu var mı? Yoksa ölüm beni yanına alana kadar bu azap her ayrı gün yaşanmak zorunda mıdır?

Düalist: Kralım her insan bir ruha sahiptir ve aslında bu ruh sizin ölümden korkmanızı engeller.

Kral: Ya ölünce bu ruhu da kaybedersem. Şimdi daha da çok korkuyorum, çünkü yok olacağım ve ruhum benimle birlikte yok olup gidecek.

Düalist: Ölünce bedeniniz olamayacak artık ama ölüm ruhunuzu asla ele geçiremeyecek. Hayatta gerçekleştirdikleriniz ruhunuz sayesinde ve bedeniniz ruhunuzun etkisi altındadır. Fakat, ruh özgürdür, düşünebilir, hissedebilir...

Kral: Yani korkmamamın bir yolu ruhumun devam edecek olması mıdır?

Monist: Hayır! Ruhumuz vücut olmadan bir hiçtir ve insan yalnızca fiziksel olarak vardır.

Kral: Sürekliliğimi sağlayacak bir ruhun olmayışı... Hmm.

Monist: Bizler dünyada fiziksel olarak varız aslında. Vücut anlayabileceğimiz gibi düşünür, sever, hisseder... Fiziksel olarak yaptığınız bir çok şeyi düşünerek aslında ne kadar özel olduğunuzu, neleri sadece vücut ve ruh birleşiminden yaptığınızı ve böylece ölümü yok oluşu değil şu anı, bedeninizi düşünerek korkmamanın bir yolunu bulabilirsiniz.

Kral: Peki ya ne olacak bana ölümden sonra?

Monist: İşte bu bilinmez aslında, ama ölüm kapınızı çalana kadar da her gün bu ızdırabı kendinize yaşatmak, ne olacağını düşünmek sonuç olarak her gün ölmektir.

Düalist: Hayır, yok olmayacağını düşünmek, belki de ruhunuzun başka bir bedende , başka bir dünyada devam edeceğini bilmek daha büyük bir mutluluk vermez mi? Eylemlerimizi, varlığımızı açıklamak için ruha ihtiyaç vardır. Kralım yok olup gitme korkusu sizden uzak olmalı. Ruhunuz şu anda sizinle, ölümlerle birlikte belki bedeninizi kaybedeceksiniz ama ruhunuz hep yaşayacak.

Kral: Evet, belki de ruhumu düşünmek rahatlatıcıdır. Ama ruhumun başka bir yerde sahipsiz olması korkutucu olmuyor mu?

Monist: Kralım ruhunuz başka bir bedende asla olmayacak ve bedeninizle birlikte oda yok olacak. Şuan ne bedeni nede ruhu düşünmelisiniz.

Düalist: Peki ya sorgularsa nasıl cevap vereceksin ruhumuz nereye gidiyor?

Monist: Bu cevabı ne siz ne de ben verebilirim.

Düalist: O zaman bir ruhun varlığına, ölüm korkusunun yok olacak anlamına gelmediğine inanması onu daha mutlu ve bu dünya için daha anlamlı kılmaz mı?